

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно – аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна.
Бюлетень підготували: Т. Гранчак, О. Пестрецова, Н. Половинчак. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40 – річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524 – 25 – 48, (044) 525 – 61 – 03. Е – mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 12
(14 лютого 2012 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	14
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	22
ПОЛІТИКА	29
ЕКОНОМІКА.....	32

КИЇВ 2012

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Глава держави: Україні потрібна якісно нова система правових засобів захисту людини

Запровадження якісно нової системи правових засобів захисту людини, суспільства і держави від кримінальних правопорушень, а також удосконалення процедури кримінального судочинства стануть вагомим внеском у розбудову України як правової держави. На цьому наголосив Президент України В. Янукович під час виступу на урочисті церемонії складення присяги судьями, вперше призначеними на посаду професійного судді.

Глава держави наголосив, що для досягнення цих цілей вніс на розгляд Верховної Ради новий Кримінальний процесуальний кодекс. «Парламент найближчим часом ухвалить цей довгоочікуваний та необхідний для українського суспільства документ», – сказав В. Янукович.

Президент додав, що на утвердження принципів гуманізму та зменшення випадків застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою спрямований також закон щодо гуманізації відповідальності за правопорушення у сфері господарської діяльності. «Цей закон став важливим кроком на шляху підвищення рівня захисту прав громадян і покращання інвестиційного клімату в державі», – наголосив В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2012. – 14.02).

Названі лауреати Шевченківської премії

Комітет з Національної премії України імені Тараса Шевченка за підсумками таємного голосування, яке відбулося 9 лютого, визначив лауреатів Шевченківської премії 2012 р.

Як повідомили в комітеті, лауреатами премії в галузі літератури стали П. Мідянка за збірку поезій 2010 р. «Луйтра в небо» (представлений на здобуття премії Асоціацією українських письменників) і В. Рутківський за історичну трилогію для дітей Джури 2007–2010 рр. («Джури козака Швайки», «Джури-характерники», «Джури і підводний човен», представлений від Держтелерадіо України).

У номінації «Літературознавство й мистецтвознавство» перемогла Т. Кара-Васильєва за книгу «Історія української вишивки».

У музичному напрямі лауреатом став композитор В. Степурко за псалмодійство «Монологи віків для змішаного хору й соло інструментів» (у семи частинах на канонічні тексти).

Премія в номінації «Образотворче мистецтво» була «виписана» найбільш дорогому художнику України – А. Криволапу за цикл із 50 робіт

«Український мотив».

Премії в номінації «Концертно-виконавче мистецтво» й «Народне і декоративно-прикладне мистецтво» в цьому році не визначені.

Нагадаємо, у 2011 р. навколо Шевченківської премії з літератури вибухнув скандал. Комітет присудив премію українському письменнику В. Шкляру за роман «Залишенець» (Чорний Ворон). Однак той відмовився прийняти її, поки крісло міністра освіти, науки, молоді та спорту буде займати Д. Табачник (*Корреспондент.net* (<http://ua.korrespondent.net>)). – 2012. – 9.02).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Гранчак, канд. іст. наук, заввідділу СІАЗ НБУВ

ЕХ.UA: в продолжение темы

Заблокированный 31 января за нарушение прав интеллектуальной собственности файлообменный ресурс ЕХ.UA 3 февраля частично возобновил работу, вместе с тем по уголовному делу о нарушении прав интеллектуальной собственности на ЕХ.UA идет следствие.

Как сообщил 7 февраля начальник пресс-службы МВД В. Полищук, **представители ЕХ.UA дали согласие оказать помощь в поиске лиц, которые загружали на их сайт контрафактную продукцию.** В. Полищук заявил, что у него были адвокаты и представители ЕХ.UA, а также представители ассоциации IT-технологий, которые согласились указать, на каких серверах находится информация, интересующая правоохранителей. По словам спикера МВД, представители файлообменника пошли на это, чтобы правоохранительные органы вернули им сервера как можно скорее. В. Полищук также заявил, что МВД ведет активную работу в этом направлении и уже располагает некоторой информацией о пользователях-пиратах.

Информация получила широкое распространение среди интернет-пользователей, в связи с чем **администрация файлообменника ЕХ.UA решила выступить с ее опровержением.** Об этом они сообщили на своей странице в сети Facebook. «Кому-то выгодно массово распространять неправдивую информацию в СМИ. Даже спам-боты были задействованы в этой акции. Друзья, не поддавайтесь на провокационную информацию, которую активно подхватили некоторые СМИ. Информация, которая была распространена, не соответствует действительности», – говорится в сообщении.

Помимо администрации ресурса ЕХ.UA на информацию МВД о поиске пользователей-пиратов живо прореагировали **украинские хакеры, которые заявили, что мировое хакерское сообщество будет атаковать сайты украинских госструктур в том случае, если будут иметь место**

преследования участников нападения на властные ресурсы.

Канал ТСН связался с одним из украинских активистов движения – он, как и тысячи других, не называет своего имени, меняет голос, а лицо прячет за ставшей символом Anonymous маской Гая Фокса, культового персонажа из фильма «V означает Вендетта». «Мы не защищаем пиратов, мы защищаем Интернет. И наша первая цель – это все же предотвратить распространение цензуры в Интернете», – говорит представитель Anonymous.

По мнению хакеров, новые законы, принимаемые в разных странах (SOPA в США, АСТА в Европе), – превращают мир в место, где каждый шаг будет под присмотром, а за нелегальный клип в плеере или телефоне можно будет попасть в тюрьму. В связи с этим Anonymous сделали предупреждение украинским властям о том, что в случае, если будут иметь место преследования участников хакерских атак на сайты украинских госструктур, ответные меры будут жесткими.

«Мы официально подключим группу Anonymous, и наши властные ресурсы будут атаковать хакеры по всему миру, а не только из Украины», – пообещал представитель группы.

Паралельно СМИ активно цитировали заявление начальника управления по связям с общественностью МВД В. Полищука о том, что **в Министерстве внутренних дел были выявлены недостатки в работе следователей оперативной группы по расследованию уголовного дела против EX.UA.**

В. Полищук отметил, что при передаче данного уголовного дела из Печерского райуправления киевской милиции в Главное следственное управление МВД в Киеве следователь, которая занималась данным делом, не была введена в состав следственной группы и отстранена от дальнейшего расследования.

В этом контексте широко тиражированной СМИ стала информация издания «Хвиля», со ссылкой на источники в МВД Украины, о том, что дело EX.UA заставило руководство МВД провести внутреннее расследование.

В соответствии с этой информацией, следователь, который вела дело EX.UA, была уволена из органов внутренних дел на следующий день после того, как скандал получил огласку (отметим, что В. Полищук опроверг факт увольнения данного следователя из МВД).

Группа, которая расследовала дело EX.UA, оказалась под прессом внутренних проверок, сообщает источник. Следователей проверяют, не было ли в деле EX.UA «заказа».

Однако, как указывает источник, действия в отношении сайта были «осуществлены на основании законодательства Украины», поэтому в МВД просто не понимают, что происходит.

Источник также указал, что милицию удивил отказ телеканала «1+1» признать свою причастность к возбуждению уголовного дела. «Эта ситуация дезорганизовала милицию, поскольку в дальнейшем следователи просто будут игнорировать расследование резонансных дел под тем или иным предлогом», – сказал источник.

Руководитель пресс-службы МВД подчеркнул, что окончательную

оценку действиям следователей по данному делу министерство даст в ближайшее время. Он отметил, что эта ситуация находится на контроле начальника Главного следственного управления МВД г. Киев и лично министра В. Захарченко, который изучает эту ситуацию.

На этом фоне адвокат, представляющий интересы EX.UA, сообщил о том, что в ближайшие дни украинский файлообменник EX.UA может полностью восстановить свою деятельность. «На данный момент мы подали обоснование, почему серверы должны быть возвращены. Хочется верить, что это произойдет в ближайшие несколько дней», – сказал он.

Однако **10 февраля файлообменник EX.UA снова перестал работать**, а на главной странице сайта сообщается об ошибке 502. Обозреватели связывают это с заявлением пресс-службы компании **«Майкрософт Украина» от 9 февраля о том, что с помощью сайта можно скачать контрафактные копии Windows 7, Microsoft Office 2010, Microsoft Office 2003, Microsoft Visual Studio 2008, Microsoft Windows Server 2008, Microsoft Windows Server 2003 и Microsoft Windows Vista.** 9 февраля юридический представитель корпорации Microsoft в Украине обратился к администрации скандального сайта с требованием заблокировать страницы, где выложены пиратские копии программ компании. «Несмотря на расследование деятельности портала EX.UA украинскими правоохранительными органами и на изъятие ими многочисленных серверов компании, на сайте снова в свободном доступе находятся нелегальные копии программного обеспечения Microsoft. Поэтому юридический представитель корпорации Microsoft обратился к администрации EX.UA с требованием принять меры по устранению данного нарушения статей 50 и 51 Закона Украины “Об авторском праве и смежных правах”», – отмечается в сообщении.

Генеральный директор «Майкрософт Украина» Д. Шимкив, комментируя ситуацию, обращает внимание, что многочисленные заявления представителей EX.UA о сотрудничестве с правообладателями давали основания считать, что сайт самостоятельно будет бороться с нарушениями закона на своих серверах. «Поэтому мы с огромным удивлением выявили, что администрация портала и дальше разрешает пользователям выкладывать незаконный контент. Пиратство такого масштаба не имеет права на существование в стране, которая стремится развивать инновационные отрасли экономики и называет сферу разработки программного обеспечения одним из приоритетов государственного развития», – отмечает он.

При этом, как сообщили в EX.UA, релиз с сообщением о пиратстве был опубликован уже после того, как пиратский контент был удален. Об этом сообщается на официальной странице портала в Facebook. «Администрация ресурса удивлена такой позицией компании, к вопросам и просьбам которой на протяжении всего периода сотрудничества была очень внимательна», – говорится в сообщении.

Повторное размещение на файлообменнике контрафактного программного обеспечения в условиях продолжающегося следствия по уголовному делу, равно как и быстрое разблокирование его доменного имени

стимулировали **дополнительный интерес со стороны СМИ к владельцам ресурса**. В частности, обозревателями высказывалась версия о том, что реальный собственник EX.UA находится среди крупнейших украинских провайдеров либо веб-хостеров, а латвийцы – Ю. Писковий и В. Вавилов, которые считаются собственниками файлообменника EX.UA, на самом деле являются лишь номинальными представителями неизвестных лиц.

Так, об этом в своем расследовании в Business New Europe (BNE) пишет журналист Г. Стек, которого цитируют «Наші гроші».

В марте 2011 г. Ю. Писковий сообщил изданию Kyiv Post, что он является совладельцем портала. Журналист Business New Europe обнаружил, что Ю. Писковий тесно связан с латвийской структурой International Overseas Services (IOS).

Напомним, что с помощью именно этой структуры была создана компания Highway Investment Processing, которая продала с маржой в 150 млн долл. «Черноморнефтегазу» морскую буровую установку, известную как «вышка Бойко».

Номинальными собственниками Highway Investment Processing были рижане Э. Вангельс и С. Горин.

Business New Europe обнаружил, что в 2010 г. Ю. Писковий открыл офис для киевского представительства International Overseas Services (IOS), а также нанял туда персонал, который был расположен возле Верховной Рады и Кабинета Министров. Офис был закрыт в 2011 г. сразу после громких коррупционных скандалов, связанных с закупкой буровой установки.

В 2011 г. Ю. Писковий сообщил BNE, что он открыл офис IOS, сделав услугу для своего товарища – менеджера IOS А. Штайнберга, а поэтому не имеет никакого отношения к латвийской фирме.

Вместе с тем, по крайней мере одна оффшорная компания-собственник EX.UA – Altercom Ltd. (Денвер) – была создана одной из фирм IOS, а именно: панамской Cascado AG. Директорами этой панамской фирмы являются известные украинцам Э. Вангельс и С. Горин.

Ю. Писковий не смог прокомментировать BNE такое странное совпадение фактов.

«Отношения Писковия к IOS питает подозрение, что он является лишь номинальным собственником портала. Многие считают, что реальный собственник находится среди крупнейших украинских провайдеров или веб-хостеров. Это в принципе может объяснить, почему украинский сайт в отличие от закрытых американских файлообменников начал работать так быстро», – пишет Г. Стек.

При этом в компании «Юскутум», которая представляет интересы портала EX.UA, **опровергают появившиеся слухи о смене владельцев ресурса**. В частности, на вопрос о том, могла ли быть связана блокировка ресурса с попыткой рейдерской атаки, в частности с переходом EX.UA в собственность бизнесмена И. Коломойского, А. Афан, управляющий партнер компании «Юскутум», ответил, что на сегодня отсутствуют какие-либо основания подозревать, что эти действия связаны с рейдерской атакой.

Владельцы ресурса не менялись.

Ситуация вокруг закрытия EX.UA стимулировала активность политиков, причем как провластного, так и оппозиционного лагеря. В Верховной Раде уже **зарегистрирован законопроект № 9795, направленный на гарантирование прав на свободу получения и передачи информации в Интернете.** Автор проекта о внесении изменений в Закон «О телекоммуникациях» – народный депутат А. Фельдман (фракция Партии регионов).

Законопроектом предлагается предусмотреть в ст. 39 («Обязанности операторов и провайдеров телекоммуникаций») Закона «О телекоммуникациях», что удаление точно идентифицированного интернет-контента или блокирование доступа к нему возможно лишь по решению суда. Как говорится в пояснительной записке, допустимым является удаление или блокирование доступа лишь к точно идентифицированному интернет-контенту, а не к сайту, на котором такой контент находится.

Свое возмущение фактом закрытия файлообменника EX.UA выразил В. Янукович-младший. Политик считает, что необходимо разработать схему работы в сети, которая бы устроила всех участников рынка. Об этом сообщает пресс-служба депутата.

Сын Президента Украины В. Янукович направил депутатский запрос на имя министра внутренних дел В. Захарченко с целью выяснить, на каких основаниях был заблокирован интернет-ресурс EX.UA. «Необходимо разобраться в ситуации с точки зрения закона. Почему приняли решение заблокировать EX.UA и конфисковать серверы? Были ли эти действия правильными в данной ситуации? Конфликт между правообладателями и пользователями сегодня достиг пика во всем мире. Но, если Украина хочет задавать темп развития IT-отрасли, – бороться нужно с причиной, а не со следствиями. Нельзя решить «цифровую» проблему «аналоговыми» методами», – сказано в заявлении.

По его словам, кризис с ресурсом EX.UA обострил глобальную проблему, которую нельзя откладывать «на завтра». Политик отметил, что необходимо садиться за стол переговоров и совместно создавать такую модель работы в сети, которая устроит всех участников рынка: пользователей, правообладателей и государство.

В защиту файлообменника выступила уполномоченный Верховной Рады по правам человека Н. Карпачева, которая считает, что при нынешнем уровне бедности в Украине ресурсы, подобные файлообменнику EX.UA, являются едва ли не единственной возможностью для украинцев получить доступ к мировым культурным достижениям.

Такое мнение она выразила во вторник, 7 февраля, во время ежегодного доклада в парламенте о состоянии соблюдения и защиты прав и свобод человека в Украине. Н. Карпачева отметила, что право человека на свободный доступ в Интернете должно быть нерушимым и признанным как базовое право человека.

Заинтересованность в тех возможностях интернет-среды, которые продемонстрировала ситуация с закрытием файлообменника, выразил

лидер ВО «Свобода» О. Тягныбок. По его убеждению, «события вокруг ЕХ.УА стали лишь поводом, который показал неудовлетворенность общества какими-либо действиями режима» и призвал пользователей Интернета провести революцию. «Общество поставило власть на колени в Интернете. Теперь важно, чтобы те сотни тысяч граждан, которые оказали сопротивление власти, сидя за своими компьютерами, вышли на улицы и провели реальную революцию», – заявил О. Тягныбок.

Политик также отметил, что «блокирование правительственных сайтов – это еще, конечно, не революция. Это бунт. И очевидно, что виртуально победить режим невозможно. Однако это уже – победа общества. Это свидетельство того, что с этой властью можно бороться и побеждать», – подчеркнул лидер «Свободы».

Подобный сценарий исключать нельзя, считает президент Центра инновационного консалтинга «КДА» Д. Корнейчук. «Власть заранее прогнозирует, что результаты парламентских выборов даже с минимальной победой Партии регионов и их сателлитов вызовут недовольство части общества. И стоит ожидать координированных оппозицией акций протеста населения против власти на подобие российских “За честные выборы!”», – говорит Д. Корнейчук. – **В то же время, если уличные акции будут нейтрализованы с помощью массированного превосходства милиции, как уже было апробировано в предыдущие два года, то оппозиционный Интернет остается “слабым местом” власти».**

При этом обозреватели и эксперты скептически настроены относительно планов, продвигаемых американскими корпорациями-правообладателями, по установлению контроля над интернет-средой. С каждым новым иском от RIAA (Recording Industry Association of America – Американская ассоциация звукозаписывающих компаний), с очередным арестом официальных топ-менеджеров популярных ресурсов **способы распространения информации в сети обновляются и усовершенствуются.** Нет torrents.ru, но появился rutracker.org. Стали изымать серверы – появился ай-ту-пи, так называемый невидимый Интернет.

Как поясняет Википедия, **проект невидимый Интернет** – это открытое программное обеспечение, созданное для организации сверхустойчивой анонимной, оверлейной, зашифрованной сети и применимое для анонимного хостинга (создания анонимных сайтов, форумов и чатов, файлообменных серверов и т. д.), систем обмена мгновенными сообщениями, ведения блогов, а также для файлообмена. В том числе P2P – Torrent, eDonkey, Kad, Gnutella и т. д., электронной почты, VoIP и многого другого. Адреса сайтов в сети I2P имеют вид: http://адрес_сайта.i2p. Разработка проекта невидимого Интернета дала основания для ряда обозревателей говорить о создании уже сегодня **интернет-подполья.**

Наряду с усовершенствованием программ Интернета, наблюдается также **активизация и самоорганизация его пользователей, в частности, их выход из онлайн в оффлайн, то есть на улицы.** Так, **11 февраля около 200 тыс. человек во многих крупных городах Европы приняли участие в**

митингах и демонстрациях против европейского соглашения АСТА по борьбе с контрафактной продукцией, сообщает сайт немецкого журнала Focus со ссылкой на международного координатора акций протестов против АСТА С. Радтке (Sebastian Radtke).

Европейское торговое соглашение АСТА (Anti-Counterfeiting Trade Agreement) предполагает ужесточение наблюдения за соблюдением авторского права в Интернете и на рынке информационных технологий. Договор предусматривает обязанность провайдеров выдавать контрольным структурам сведения о пользователях при малейшем подозрении, что тот или иной незаконно скачал книгу или фильм. В конце января соглашение подписали 22 европейских государства. Вопрос ратификации АСТА на уровне Европейского Союза решит в июне этого года Европарламент.

Польша, Чехия и Словакия отложили ратификацию соглашения, столкнувшись на прошлой неделе с волной гражданских протестов на улицах, а также с участвовавшими хакерскими атаками на сайты государственных ведомств.

В субботу, 11 февраля, польских и чешских демонстрантов поддержали граждане Германии, Австрии, Финляндии, Франции, Болгарии, Словакии, Латвии, Литвы, Эстонии.

Демонстрации прошли более чем в 50 городах Германии, в том числе Берлине, Мюнхене и Гамбурге. «Нам следует, прежде всего, поблагодарить протестующих в Польше за всё то, что происходит сейчас в Европе и во всём мире. (Благодаря им) множество людей в других европейских странах пробудились, и мы надеемся, что протесты по всему миру приведут к отмене соглашения АСТА», – заявил организатор протестов в Берлине Т. Мюллер-Кукельберг (Tillmann Mueller-Kuckelberg). Инициаторами демонстраций в Германии стали Партия зеленых и набирающая в стране популярность Пиратская партия.

В итоге правительство Германии также решило пока воздержаться от подписания договора после выраженных министром юстиции С. Лойтхойзер-Шнарренбергер сомнений в сбалансированности его положений.

По данным агентства Франс Пресс, число демонстрантов в Австрии составило более 6 тыс. человек. Противники антипиратского соглашения вышли на улицы Вены, Граца, Инсбрука, Линца и других крупнейших городов страны.

«Самое плохое в АСТА – это совершенно недемократический подход. Закон не может приниматься таким путём, особенно если он так существенно касается наших свобод в Интернете. Его принятие нужно остановить», – считает Т. Лониингер (Thomas Lohninger), организатор протестов в австрийской столице, участие в которых приняли 2,5 тыс. демонстрантов.

Как сообщает болгарский телеканал bTV, в акциях протеста в Софии также приняли участие около 5 тыс. человек. Демонстрации проходили под лозунгами «Нет АСТА» и «Остановите АСТА, или это сделаем мы». В социальной сети Facebook желание принять участие в митингах выразили

более 100 тыс. человек.

«Мы требуем, чтобы парламент Болгарии сказал “нет” АСТА и отозвал свою подпись под этим соглашением», – цитирует телеканал слова М. Кирилова (Milen Kirilov), одного из организаторов протестов в болгарском городе Варна.

В субботних акциях против антипиратского соглашения АСТА в Эстонии приняло участие наибольшее число участников со времен «поющей революции», сообщили организаторы мероприятия, НКО Eesti Interneti Kogukond. «Мы хотели донести послание, что правительство не должно давать одобрение соглашениям, затрагивающим все общество, не учитывая при этом мнение народа и не проводя основательный анализ», – сказал председатель правления Eesti Interneti Kogukond Э. Лохо.

По разным оценкам в акции протеста в Таллинне приняли участие до 3 тыс. человек, а в Тарту – до 1 тыс. «Благодаря этой манифестации появилась возможность восстановить в Эстонии парламентарный порядок», – сказал депутат Европарламента И. Таранд. «Рийгикогу (Государственное собрание. – Ред.) мог бы выбросить АСТА в мусорный ящик, а Эстония как признанное э-государство могла бы предложить миру инновативные решения», – считает И. Таранд. Интересно, что президент Эстонии Т. Хендрик Ильвес поддержал жителей страны, которые в субботу вышли на митинги против европейского торгового соглашения АСТА (Anti-Counterfeiting Trade Agreement), ужесточающего наблюдение за соблюдением авторского права в Интернете и на рынке информационных технологий.

По данным агентства Ассошиэйтед Пресс, акции протестов против антипиратского соглашения продолжаются и в Польше. Манифестации прошли в субботу в Варшаве, Гданьске, Познани и других польских городах.

«Этот договор означает массивную атаку на пользователей Интернета, а разработан он был представителями США, Японии и Евросоюза за закрытыми дверями», – сказала сопредседатель Партии зеленых К. Рот.

В Литве в акции, которую проводят Либеральная молодежь и Вильнюсская организация либеральной молодежи, обещали участвовать 4 тыс. человек, зарегистрировавшихся на странице протеста в социальной сети Facebook.

Противники принятия АСТА, в число которых входят также многие европейские эксперты, юристы, журналисты и политики, считают, что программа таит в себе большие опасности для будущего Интернета, свободы слова и прав человека. В ней содержатся слишком размытые требования, которые могут при желании использоваться для усиления контроля за обществом в Интернете. Причем в случае принятия АСТА для отслеживания того, какие сайты посещал тот или иной человек, что он там скачивал, не потребуется разрешения ни суда, ни прокурора. Кроме того, соглашение АСТА позволит таможенникам досматривать ноутбуки, плееры и телефоны на предмет нелегального контента.

Противники АСТА сходятся во мнении, что программа является одной из составных частей глобализации, а основную долю прибыли от её принятия

получат крупные международные корпорации (*Материал подготовлен с использованием информации изданий Версии (www.versii.com)*). – 2012. – 1.02; *Вся-Правда (http://vsyapravda.com)*; *Компропат.UA (http://compromat.ua)*. – 2012. – 3.02; *Утро-Украина (www.utro.ua)*; *Украинская правда (www.pravda.com.ua)*. – 2012. – 6.02; *Зеркало недели (http://news.zn.ua)*; *Finance.ua (http://news.finance.ua)*. – 2012. – 7.02; *Vlasti.net (http://vlasti.net)*; *Украинская правда (www.pravda.com.ua)*; *УРА-Информ (www.ura-inform.com)*; *Сегодня (www.segodnya.ua)*. – 2012. – 8.02; *Подробности (http://podrobnosti.ua)*. – 2012. – 9.02; *Голос Америки (www.voanews.com)*. – 2012. – 12.02).

Н. Половинчак, влас. кор. СІАЗ

На шляху реформування вищої освіти

Реформа вищої освіти – справа, що торкається інтересів більшості українців: студентів та абітурієнтів, батьків, викладачів, роботодавців – так чи інакше всі вони зацікавлені у створенні дієвої системи вишів із чіткими, прозорими принципами роботи та якісними й конкурентними на світовому рівні її результатами.

Наразі у Верховній Раді зареєстровано три проекти закону «Про вищу освіту» – від Кабінету Міністрів України (№ 9655), також відомий як «законопроект Табачника», № 9655-1 (автори – депутати А. Яценюк та Л. Оробець) і № 9655-2 (оновлений законопроект від депутата Ю. Мірошниченка). Найбільш резонансним є урядовий законопроект, як з огляду на неоднозначне сприйняття громадськістю деяких норм, так і враховуючи високу ймовірність ухвалення саме в цій редакції.

Представлений на розгляд урядовий законопроект про вищу освіту створювався впродовж тривалого часу – з лютого 2008 р. Підставою для розроблення нової редакції проекту закону України «Про вищу освіту», за визначенням авторів документа, є необхідність адаптації законодавства у сфері вищої освіти до європейських вимог і приведення нормативної бази вищої освіти до сучасних потреб економіки та її інноваційного розвитку.

Під час обговорення законопроекту в профільному парламентському комітеті перший заступник міністра освіти Є. Суліма заявив, що законопроект погоджено з усіма зацікавленими міністерствами й відомствами. Також за підтримку законопроекту висловилися ректори провідних вузів країни. Зокрема, ректор КНУ імені Тараса Шевченка Л. Губерський зазначив, що Спілка ректорів вищих навчальних закладів України рекомендувала прийняти законопроект в першому читанні. Ректор ХНУ ім. Каразіна В. Бакіров зазначив, що проект документа є важливим за своєю концепцією, оскільки «розв'язує руки» університетам для інноваційної діяльності, запропонувавши підтримати урядовий законопроект.

У Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту наголошують на тому, що законопроект «Про вищу освіту» враховує і думку студентських організацій

(нагадаємо, попередній міністерський законопроект був відкликаний саме з огляду на численні студетські протести). У новому документі, запевняють розробники, відсутні суперечливі норми, наприклад, порядок визначення типів ВНЗ залежно від кількості студентів, які в них навчаються. Тепер це стосуватиметься лише факультетів та інститутів. «Особливо слід наголосити, що остання редакція законопроекту не передбачає визначення типу вищого навчального закладу від кількості студентів, а напряду буде залежати від науково-педагогічного потенціалу та матеріально-технічної бази ВНЗ», – заявив член робочої групи з підготовки нової редакції законопроекту про вищу освіту нардеп-«регіонал» А. Пінчук.

У разі прийняття нового закону будуть ліквідовані рівні акредитації (I–IV), натомість запроваджена акредитація вищих навчальних закладів за типами: університет, академія, коледж, професійний коледж. Також законопроектом передбачено збільшення терміну навчання за освітньою програмою магістра – до півтора-двох років, а в аспірантурі за освітньо-науковою програмою доктора філософії – з трьох до чотирьох років. Термін навчання в докторантурі для отримання наукового ступеня доктора наук встановлено терміном на три роки. Стосовно органів управління ВНЗ, керівник ВНЗ може обіймати свою посаду не більше двох термінів поспіль. Зростають повноваження Міносвіти: усі ВНЗ, окрім військових, повинні підпорядковуватися Міністерству освіти.

Передбачено законодавче врегулювання зовнішнього незалежного оцінювання та встановлено порядок його проведення. Визначено, що зарахування до вищих навчальних закладів буде здійснюватися за результатами ЗНО з урахуванням середнього бала державного документа про повну загальну середню освіту та бала (екзамен, співбесіда) вищого навчального закладу.

Закріплено норму, відповідно до якої розмір академічної, соціальної стипендії студента не може бути меншим за прожитковий мінімум (наразі – 911 грн) з розрахунку на одну особу на місяць. Крім того, встановлено, що розмір плати за навчання для осіб, які навчаються на контрактній основі, не може змінюватися протягом терміну укладеного договору. Також законопроект визначає причини, за якими студент може бути відрахований з ВНЗ. Серед них указані (крім інших) встановлення факту академічного плагіату, порушення умов договору (для студентів, які навчаються за контрактом), порушення правил внутрішнього розпорядку.

У законопроекті прописані повноваження органів студентського самоврядування. Так, згода цього органу потрібна в разі відрахування та поновлення студентів, переведення студентів з платної форми навчання на безкоштовну і навпаки, поселення та виселення студентів з гуртожитку тощо. Окрім того, збережено фінансування органів студентського самоврядування на рівні 0,5 % від спеціального фонду вищого навчального закладу.

Студенти, які навчались на бюджетній формі навчання, отримуватимуть дипломи про вищу освіту за рахунок коштів державного бюджету України.

Студенти зможуть безоплатно проходити виробничу практику на

підприємствах, установах та організаціях, незалежно від їх форми власності, їздити у відрядження, на конференції та семінари по Україні та за кордон, брати участь у формуванні індивідуального навчального плану.

Загалом Міносвіти наголошує, що розроблений законопроект розширює автономію ВНЗ та можливості університетів і студентів, демократизує керування сферою вищої освіти.

Проте активісти студентської профспілки «Пряма дія» знову виступають проти ухвалення урядового законопроекту. Серед їхніх вимог необхідно виділити питання вступу до ВНЗ: без додаткових іспитів, з урахуванням лише результатів ЗНО та бала атестату.

Не сприйнята студентською громадськістю й ідея надто суворої відповідальності за плагіат – аж до виключення з ВНЗ. Пояснюючи їхню позицію, М. Томенко підкреслює, що запровадження цієї норми може призвести до корупції у ВНЗ. «У законі плагіат тлумачиться як опублікування на паперовому чи електронному носії повністю або частково під своїм іменем матеріалу без посилання на автора. На практиці можна уявити, як цю норму використовуватимуть у навчальних закладах для тиску та збору коштів зі студентів. Боротьба з плагіатом важлива, але її треба було розпочати з найвищого рівня – з посадовців. Стосовно студентів з плагіатом потрібно боротися шляхом виставлення низьких оцінок, а не виключенням», – уточнює він.

Навряд чи знайде схвалення викладацького складу ВНЗ запропоноване міністерством зняття обмежень на педагогічне навантаження – керівництву університетів надають повноваження істотно збільшувати навантаження педагогів: із нинішніх 900 год. на рік для науково-педагогічних співробітників і 720 – для педагогічних фактично до 1584 год. (керівників ВНЗ обмежуватиме в цьому питанні лише Кодекс законів про працю України). Враховуючи, що співвідношення кількості викладачів і студентів не змінюється, ця новація навряд чи позитивно позначиться на якості навчального процесу.

Як зазначають експерти, «міністерський законопроект» значно скорочує університетську автономію, він орієнтований на посилення адміністративних важелів впливу керівника Міносвіти в системі вищої освіти, збільшення його контролю над ректорами й університетським ресурсами. Глава Центру освітнього моніторингу, экс-заступник міністра освіти П. Полянський зазначає: «До нового, так званого “міністерського”, законопроекту багато питань. У ньому збільшуються повноваження Міносвіти, вибудовується жорстка вертикаль в управлінні ВНЗ, а розширення автономії ВНЗ, яке декларується, насправді не відбувається. Документ же можна назвати “закон про Міністерство освіти”, а не про вищу освіту».

Існують і неузгодженості законопроекту Табачника – Азарова з чинним базовим Законом України «Про освіту», а також з чинними Законами «Про професійно-технічну освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність». Наприклад, ліквідація (абсолютно доцільна) освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» у законопроекті «Про вищу освіту» й збереження його в Законі

«Про освіту».

Розбіжності між законопроектом і Законом України «Про освіту» є й у визначенні наукових ступенів та вчених звань. У законопроекті немає навіть перехідних положень, які б пояснювали, як довго існуватимуть і яким чином урегулюватимуться ці суперечності. Лише в прикінцевих положеннях є декілька спроб урегулювати хоча б окремі розбіжності з іншими законами, які нині діють.

Проте Д. Табачник прогнозує ухвалення законопроекту про вищу освіту в першій половині 2012 р. «Мені здається, що це – робота першої половини 2012 року. І набрати чинності він має, відповідно, з моменту ухвалення», – зазначив міністр. Наразі парламентський Комітет з питань освіти і науки вирішив не ухвалювати остаточних рішень щодо законопроекту. У комітеті сказали, що ще працюватимуть над документом. Експерти прогнозують, що уряду та більшості у ВР не вдасться швидко та без серйозних обговорень ухвалити нову редакцію закону про вищу освіту.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин виступає за синхронну з Росією ратифікацію Договору про зону вільної торгівлі з країнами СНД, зауважуючи, що це не забезпечить Україну від торговельних війн. На цьому В. Литвин наголосив в інтерв'ю телеканалу «Рада».

«Ми повинні чітко визначитися зі своїми національними інтересами, проявляти національний егоїзм, але бачити інтереси, які має Росія, намагатися знайти ті рішення, які дадуть користь і Україні, і Росії, демонструвати взаємні поступки, від яких виграла б обидві сторони», – пояснив керівник парламенту.

Відповідаючи на запитання, він повідомив, що до парламенту згаданий документ не надходив, бо був би оприлюднений на офіційному порталі Верховної Ради (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2012. – 10.02).

Председатель Верховной Рады В. Литвин поддерживает идею создания трехстороннего газотранспортного консорциума на базе украинской ГТС, но вместе с этим отмечает, что выразить цифрами ее стоимость будет очень трудно. Об этом он заявил в эфире 5-го канала.

«Нам нужно принимать изменения в закон о трубопроводном транспорте... Мы же подписали Европейскую энергетическую хартию, а в соответствии с ней нужно, чтобы не было монополиста, который производит продукцию, транспортирует продукцию и т. д. Нам надо разделить компанию на несколько: по транспортировке, добыче и продаже газа. Монополист всегда диктует свои условия. Поэтому я убежден, что здесь должен царить реализм», – отметил спикер.

По мнению В. Литвина, трехсторонний газовый консорциум обеспечит стабильность и «не позволит одной стороне демонтировать особую позицию».

«Поэтому я считаю, что правительство приняло правильное решение – пригласило международных аудиторов, чтобы они оценили стоимость ГТС. Хотя я думаю, что выразить цифрами это будет довольно трудно, так как есть и международный, и политический аспект этой цены», – заявил В. Литвин.

Напомним, 13 января министр энергетики и угольной промышленности Ю. Бойко заявил, что процесс прямой продажи ГТС в ходе газовых переговоров с РФ не рассматривается. Он также подчеркнул, что Украина и далее отстаивает создание трехстороннего газотранспортного консорциума при участии европейских потребителей (*Версии.com (www.versii.com.ua)*). – 2012. – 14.02).

Укрпошта повинна забезпечити безперебійну доставку преси. Про це повідомив заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко. Він направив депутатський запит віце-прем'єр-міністру України, міністру інфраструктури України Б. Колеснікову щодо ситуації із забезпеченням своєчасної доставки періодичної преси передплатникам Укрпоштою.

У своєму запиті М. Томенко попросив віце-прем'єр-міністра звернути увагу на необхідність удосконалення роботи Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» в частині розповсюдження періодичної преси за передплатою. Політик зауважив, що, на жаль, до органів влади, ЗМІ та народних депутатів України надходять численні скарги на систематичні затримки у доставці періодичних видань. Віце-спікер додав, що скаржаться передплатники й на непоодинокі випадки, коли певні номери газет та журналів «губляться» по дорозі до читачів.

М. Томенко висловив переконання, що такі прецеденти загострюють і без того складні відносини Укрпошти як з видавцями, так і з передплатниками. Він зауважив, що на необхідність вирішення цієї проблеми неодноразово зверталася увага Національною спілкою журналістів України та керівниками провідних друкованих ЗМІ.

З огляду на це М. Томенко попросив Б. Колеснікова вжити всіх необхідних заходів для удосконалення роботи Українським ДППЗ «Укрпошта», яке входить до сфери управління Міністерства інфраструктури України, та забезпечення безперебійної доставки передплатної періодичної преси (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2012. – 13.02).

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко взяв участь у ювілейному вечорі з нагоди 200-річчя від дня народження друга Т. Шевченка, видатного українського письменника, педагога, поета-байкаря громадського діяча Є. Гребінки.

Відкриваючи захід, який проходив за сприяння Фонду «Рідна країна», віце-спікер сказав, що він став можливим завдяки зусиллям громадського Оргкомітету з підготовки та відзначення 200-річчя Є. Гребінки, до якого увійшли відомі літературні та громадські діячі. Він нагадав, що кілька років

тому завдяки зусиллям громадського оргкомітету відбулося пошанування В. Симоненка з нагоди 75-річчя з дня його народження, Т. Шевченка з нагоди 150-річчя його повернення в Україну та ще багатьох українських митців, вшанувати яких на державному рівні влада не спромоглася.

М. Томенко також подякував радіо «Ера», яке спільно з його фондом «Рідна країна» провело з нагоди ювілею просвітницький проект «Так творилася українська література!». Він розповів, що з 2 по 10 лютого 2012 р. в ефірі Радіо «Ера FM» у виконанні визначних сучасних артистів, спортсменів, політиків (М. Томенко, Н. Сумська, А. Хостікоєв, О. Бондаренко, Н. Матвієнко та ін.) звучали уривки з геніальних творів Є. Гребінки «Очи черные», «Українська мелодія», «Ведмежий суд», «Вовк і Огонь», «Лебідь і Гуси», «Так собі до земляків» тощо.

В ювілейному мистецько-творчому вечорі пам'яті, який пройшов у Київському міському будинку вчителя, взяли участь відомі письменники та діячі, зокрема, виступив голова Національної спілки письменників В. Баранов, відомий письменник та поет М. Сом, заслужений діяч мистецтв В. Довжик, професор Київського національного університету ім. Т. Шевченка Л. Задорожна та ін. Під час заходу лунали відомі твори Є. Гребінки, зокрема, «Так собі до земляків», «Ведмежий суд», «Очи черные», «Помню, я еще молодущкой была» та ін.

Підбиваючи підсумки, М. Томенко назвав позитивним, що «українська столиця відзначила ювілей цієї визначної людини, без якої не відбулася б українська література і сьогодення Україна» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 13.02.*)

Комітет з питань європейської інтеграції визнав низку законопроектів такими, що не суперечать праву Європейського Союзу.

Зокрема, Комітет розглянув проект закону про енергетичну ефективність житлових та громадських будівель (реєстр. № 9683), розроблений з метою визначення правових, економічних та організаційних засад забезпечення енергетичної ефективності житлових та громадських будівель, а також створення умов для скорочення споживання в них енергетичних ресурсів.

На засіданні зазначалося, що законопроект за предметом правового регулювання належить до сфери енергетики і регулюється у законодавстві Європейського Союзу директивами Європейського Союзу 2002/91/ЄС та 2010/31/ЄС про енергетичну ефективність будівель, Резолюцією Консультативного Комітету ЄСВС щодо Білої книги «Енергетична політика для Європейського Союзу»; Зеленою книгою – Енергетична політика Європейського Союзу.

Члени комітету зазначили, що за предметом правового регулювання законопроект належить до сфери митного права, питання якої у законодавстві ЄС регулюються Регламентом Ради (ЄЕС) № 2454/93 про встановлення положень для імплементації Регламенту Ради (ЄЕС) № 2913/92 про встановлення Митного кодексу Співтовариства.

Погоджуючись з необхідністю врегулювання питання відповідальності перевізників за дії третіх осіб, Комітет вважає недоцільним пом'якшувати відповідальність за повторно, протягом року, вчинені правопорушення, передбачені у ст. 352 Митного кодексу України, а також у випадках подання митному органу документів, що містять неправдиві дані.

Комітет визнав законопроект таким, що не суперечить праву Європейського Союзу, з наступним урахуванням висловлених експертами зауважень (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2012. – 13.02).

Комітет з питань правосуддя рекомендує парламенту прийняти за основу та в цілому законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо проведення перевірок фінансово-господарської діяльності судів.

На засіданні комітету зазначалося, що законопроект (реєстр. № 8774), внесений народними депутатами С. Ківаловим, В. Бондиком, В. Колесниченком, спрямований на забезпечення передбаченого Конституцією України та законами принципу незалежності суду та запровадження механізму проведення Державною судовою адміністрацією України фінансового контролю за використанням судами коштів Державного бюджету.

Члени комітету наголошували, що прийняття даного закону обумовлено відсутністю чіткого законодавчого врегулювання процедур державного фінансового контролю за використанням і збереженням державних фінансових ресурсів у судах.

На засіданні комітету було зазначено, що законопроект не змінює повноваження Рахункової палати України щодо контролю за своєчасним виконанням видаткової частини Державного бюджету, витрачанням бюджетних коштів, у тому числі, коштів загальнодержавних цільових фондів, за обсягами, структурою та їх цільовим призначенням.

Народні депутати звернули увагу на те, що за інформацією, наданою Державною судовою адміністрацією, у її складі вже передбачено існування контрольно-ревізійного відділу, що може здійснювати фінансовий контроль у судах загальної юрисдикції, у зв'язку з чим, реалізація зазначеного законопроекту не потребуватиме виділення додаткових коштів з державного бюджету (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2012. – 13.02).

Комітет з питань науки і освіти рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до ст. 11 Закону «Про загальну середню освіту» (щодо реорганізації загальноосвітніх навчальних закладів).

Законопроектом (реєстр. № 9062) пропонується шляхом внесення змін до ст. 11 Закону «Про загальну середню освіту» встановити, що реорганізація або ліквідація загальноосвітніх навчальних закладів, заснованих на

комунальній формі власності, можлива лише за згодою територіальної громади (загальних зборів) села, селища, міста або на підставі місцевого референдуму.

На відміну від чинної редакції ч. 6 ст. 11 Закону «Про загальну середню освіту», зазначили члени комітету, відповідно до якої реорганізація і ліквідація загальноосвітніх навчальних закладів допускається за згодою територіальних громад лише у сільській місцевості, у законопроекті запропоновано здійснювати цю реорганізацію або ліквідацію за згодою територіальних громад не лише села, а й селища та міста або на підставі результатів місцевого референдуму.

Комітет розглянув законопроект і рекомендував парламенту в першому читанні прийняти його за основу та під час підготовки до другого читання врахувати зауваження та пропозиції Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради, Міністерства освіти і науки, молоді та спорту, інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськості.

Також комітет рекомендує парламенту відхилити законопроекти про внесення змін до ст. 11 Закону «Про загальну середню освіту» (щодо мораторію на закриття сільських шкіл) (реєстр. № 6615) та про внесення змін до ст. 11 Закону «Про загальну середню освіту» (щодо недопущення закриття загальноосвітніх навчальних закладів з державною мовою навчання (українськомовних шкіл) на території України (реєстр. № 9062-1).

Парламентарії звернули увагу на те, що законопроект про внесення змін до ст. 11 Закону «Про загальну середню освіту» (реєстр. № 9062), який комітет рекомендує прийняти за основу, передбачає врегулювання процедур реорганізації загальноосвітніх навчальних закладів. Крім того, на думку членів Комітету, зазначений проект має аналогічний предмет регулювання і «може стати основою для прийняття узгодженого законопроекту» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 13.02.*)

Комітет у закордонних справах рекомендує парламенту ратифікувати Угоду між Кабінетом Міністрів України та урядом Російської Федерації про порядок перетинання українсько-російського державного кордону жителями прикордонних регіонів України та Російської Федерації. На засіданні зазначалося, що Угода визначає порядок та умови перетинання кордону громадянами, які мешкають у прикордонних регіонах України та Російської Федерації.

Зокрема, підкреслили народні депутати, положеннями Угоди передбачено створення додаткових пунктів перетину кордону та запровадження спрощеного порядку пересування мешканців прикордонних регіонів, що сприятиме більш ефективному захисту інтересів українських громадян. На думку членів комітету, ратифікація Угоди сприятиме подальшому розвитку добросусідських відносин між Україною та Російською Федерацією. Відповідний законопроект зареєстровано за № 0246 (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 13.02.*)

Комітет з питань національної безпеки і оборони рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань соціального захисту військовослужбовців, виплати одноразової грошової допомоги у разі їх загибелі (смерті), встановлення їм інвалідності чи часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності.

Проектом (реєстр. № 7277), поданим народними депутатами С. Гриневецьким та Ю. Самойленком, запропоновано упорядкувати законодавство щодо виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, встановлення їм інвалідності чи часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності. Зокрема, передбачається визначити таку допомогу виключно як виплату соціального характеру.

Проектом також запропоновано встановити єдині умови призначення та виплати згаданої допомоги усім особам, які в інтересах держави здійснюють однакову за своїм характером діяльність із однаковим підвищеним ступенем ризику для їх життя та здоров'я. На думку авторів, це дасть можливість ефективніше й економніше використовувати бюджетні кошти, які виділяються на виплату зазначеної допомоги.

Члени комітету вважають, що прийняття законопроекту сприятиме більш ефективному використанню бюджетних коштів, передбачених на зазначені цілі (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 13.02*).

Комітет з питань охорони здоров'я рекомендує парламенту прийняти за основу законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо вдосконалення окремих положень про обмеження місць куріння тютюнових виробів).

Як зазначалося під час обговорення, законопроект (реєстр. № 9474) спрямований на посилення захисту населення від шкідливого впливу тютюнового диму, зокрема, захист від шкідливого впливу вторинного тютюнового диму відвідувачів та працівників закладів громадського харчування, стадіонів, спортивних майданчиків, клубів та секцій, закладів культури.

Зокрема, запропоновано встановити заборону вживання тютюнових виробів у приміщеннях закладів громадського харчування, у відкритих та закритих спортивних спорудах, стадіонах та у закладах культури.

Законопроектом також передбачається внести відповідні уточнення до чинного законодавства, що стосується зобов'язань власників або орендарів приміщень відводити спеціальні місця для куріння, та надати їм можливість приймати рішення про повну заборону куріння в своїх приміщеннях.

Крім того, проектом закону запропоновано встановити додаткову відповідальність за розміщення попільничок та за невжиття заходів з припинення куріння у приміщеннях закладів громадського харчування.

Члени комітету наголосили також, що актуальність законопроекту обумовлена, зокрема, і тим, що 2012 р. в Україні оголошено Президентом України Роком спорту та здорового способу життя (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 13.02).*

Новый законопроект № 10036 о введении в Украине биометрических паспортов зарегистрирован в парламенте. Главным отличием от предыдущего варианта стал отказ от использования чипа с биометрическими данными в трех типах документов: социальном и пенсионном удостоверениях, а также удостоверении инвалида.

Примечательно, что при этом в законопроекте не упоминаются дипломатические и служебные паспорта. Еще одно изменение касается стандартов Международной организации гражданской авиации. Их предлагается применять только к документам, предназначенным для выезда за границу.

Ранее депутаты намеревались сделать эти стандарты обязательными для всех выпускаемых в Украине удостоверений личности, вплоть до карточек застрахованных лиц.

Авторами законопроекта являются депутаты от Партии регионов В. Коновалюк, И. Бережная и В. Мойсик от блока «Наша Украина – Народная самооборона». Они были соавторами ряда законопроектов о выпуске защищенных документов, включая бланки заграничных паспортов на базе консорциума ЕДАПС (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2012. – 14.02).*

Депутат Ю. Кармазін вимагає звільнення чотирьох судів КС за порушення присяги. Ю. Кармазін називає порушенням присяги голосування суддів за законність практики Кабінету Міністрів змінювати розміри соціальних виплат. У документі говориться про чотирьох із шести суддів КС, призначених за квотою Верховної Ради, – голову суду А. Головіна, суддів М. Колоса, В. Овчаренка та О. Пасенюка.

На думку народного депутата, у січні вони прийняли вигідне для Кабінету Міністрів рішення, відповідно до якого суди під час розгляду суперечок, що стосуються соціального захисту, зобов'язані застосовувати нормативно-правові акти органів влади, у тому числі уряду.

На думку Ю. Кармазіна, з 18 членів КС поза підозрами є тільки четверо – В. Шишкін, П. Стецюк, Д. Лілак і М. Маркуш, які опублікували на сайті КС «особливу думку» та висловили незгоду з рішенням суду. В опозиції готові підтримати його ініціативу. У прес-службі КС проект постанови Ю. Кармазіна поки не прокоментували і відзначили, що не бачили тексту. Представники більшості не вбачають у діях суддів ознак порушення присяги. «Будь-яка спроба подібного роду – це прямий тиск на Конституційний суд, це просто неприпустимо. Звичайно, ніхто не буде підтримувати такий проект», –

заявив глава підкомітету з питань звільнення суддів «регіонал» В. Колесніченко.

Нагадаємо, всі попередні спроби депутатів звільнити суддів КС за допомоги прийняття постанови Ради не мали успіху (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2012. – 14.02).

Украина менее чем за год выполнила 80-85 % законотворческой работы, необходимой для отмены ЕС визового режима для украинских граждан. Об этом заявил народный депутат от Партии регионов, первый заместитель председателя парламентского комитета по вопросам евроинтеграции В. Вечерко, сообщает пресс-служба ПР.

Депутат напомнил, что для надлежащего выполнения Плана действий по либерализации визового режима в Украине активно работает эффективный внутригосударственный механизм координации. Основу этого механизма составляет соответствующий национальный план, одобренный Президентом Украины в апреле прошлого года. Это комплексный документ объемом более 40 страниц, который содержит подробный перечень конкретных задач для различных органов государственной власти, которые необходимо выполнить.

«Для надлежащего его выполнения был создан соответствующий Координационный центр в составе руководителей 16-ти ключевых министерств и ведомств, которые определены ответственными за выполнение задач нацплану», – отметил В. Вечерко.

«Оценка Еврокомиссии, на мой взгляд, является сбалансированной и имеет положительный характер. Однако главное – не ее тональность (хотя, подчеркиваю, тональность оценки – положительная), а то, что она содержит конкретные рекомендации, выполнение которых позволит уже в этом году перейти ко второй и последней фазе выполнения плана действий», – подчеркнул депутат (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 14.02).

В Верховной Раде зарегистрирован законопроект депутатов от Коммунистической партии П. Симоненко, Е. Царькова, А. Александровской и Е. Мармазова, которым они предлагают ввести государственную монополию на производство спирта, алкогольной продукции и табачных изделий. Проект закона был зарегистрирован 10 февраля.

Согласно пояснительной записке, введение государственной монополии на такую продукцию является эффективным инструментом регулирования, способным уменьшить негативное влияние этой продукции на жизнь, здоровье и благополучие человека.

Принятие данного законопроекта, по мнению депутатов, обусловлено необходимостью урегулирования производства и реализации спирта, алкогольной продукции и табачных изделий, необходимостью усиления борьбы с их незаконным производством и оборотом, а также уменьшения и

ограничения потребления гражданами Украины алкоголя и табака.

К продукции, на которую распространяется госмонополия, предлагается отнести спирт этиловый, коньячный и плодовый, спирт этиловый ректифицированный виноградный, спирт этиловый ректифицированный плодовый, спирт-сырец виноградный, спирт-сырец плодовый, алкогольные напитки и табачные изделия. При этом планируется, что действие закона не распространяется на розничную торговлю столовыми винами, производство и торговлю пивом, кроме случаев, предусмотренных законом, а также на производство виноградных и плодово-ягодных наливок и настоек, изготовленных гражданами в домашних условиях для собственного потребления.

Предполагается, что результатом введения госмонополии на производство и реализацию спирта станет создание перечня предприятий по производству и реализации спирта, алкогольной продукции и табачных изделий, установка запрета на производство и реализацию спирта, алкогольной продукции и табачных изделий негосударственными предприятиями, отмена лицензий, ранее выданных субъектам предпринимательской деятельности.

Напомним, Министерство аграрной политики и продовольствия хочет выжимать из спиртзаводов в 2,5 раза больше спирта (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2012. – 13.02).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович підтримує ініціативу профспілкових комітетів щодо покращання діалогу влади та профспілок. Про це після зустрічі з главою держави повідомив голова Федерації профспілок України Ю. Кулик. «Ми мали можливість обговорити проблеми, які сьогодні цікавлять і профспілки, і державу. Це перш за все посилення, поглиблення соціального діалогу між державою і профспілками», – сказав голова ФПУ.

За словами Ю. Кулика, під час зустрічі обговорено питання підвищення заробітної плати, зайнятості населення, відновлення роботи підприємств. «І звичайно, це були питання розвитку громадянського суспільства. А в контексті розвитку громадянського суспільства – питання підвищення ролі профспілок», – наголосив він.

На переконання голови ФПУ, для вирішення зазначених питань необхідно налагодити у регіонах постійний діалог влади, роботодавців та профспілкових організацій (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 10.02).

З метою популяризації національного культурного надбання та зміцнення позитивного міжнародного іміджу нашої держави Президент України В. Янукович доручив Кабінету Міністрів та Державному управлінню справами надати підтримку проведенню у 2012 р. I Київського

бієнале сучасного мистецтва «Арсенале».

Згідно з документом, уряд та ДУС також мають забезпечити створення в установленому порядку відповідного оргкомітету, розробку та затвердження плану заходів з підготовки і проведення бієнале «Арсенале», який має відбутися в Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький арсенал» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 9.02).

Прем'єр-міністр України М. Азаров вважає формат «3+1» оптимальним рішенням для співпраці України з Митним союзом (Росія, Білорусь, Казахстан). Про це він повідомив під час зустрічі з головними редакторами ЗМІ країн СНД, Балтії та Грузії в Києві у суботу.

«Ми запропонували нормальний формат співробітництва: «3+1». Нам кажуть: ні, такий формат нас не влаштовує. Я сподіваюсь, що такий формат рано чи пізно буде прийнятий, тому що інакше не може бути. Три країни для себе сформували договірну базу. Україна в цьому не брала участі, ми ці 120 договорів не бачили і не вивчали, як вони впливатимуть на нас. Ми повинні провести нові переговори і сказати, що, наприклад: ось цей пункт нас не влаштовує, давайте ми з вами з'ясуємо – і вам буде краще, і нам буде корисно. Якщо нам відмовлять, значить, ми на цьому розмову і закінчимо. А якщо ми почнемо процес взаємних переговорів, то крок за кроком будемо рухатися у правильному напрямку. У будь-якому разі, нам не можна нав'язати те, що не відповідає національним інтересам України», – сказав М. Азаров.

М. Азаров додав, що Україна зацікавлена у створенні зон вільної торгівлі як з ЄС так і з СНД, а також з іншими країнами. «Крім договорів про зону вільної торгівлі з ЄС та СНД ми працюємо над угодами про ЗВТ і з іншими країнами. Ми прагнемо того, щоб не створювати на кордонах наших держав бар'єрів для можливостей бізнесу розвиватися», – зазначив він (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2012. – 11.02).

Відбулася офіційна зустріч Прем'єр-міністра України М. Азарова та президента Латвійської Республіки А. Берзиньша.

Під час зустрічі М. Азаров передав президенту Латвії щирі привітання від Президента України В. Януковича.

Сторони також обговорили актуальні питання двостороннього співробітництва та потенціал розширення співпраці між двома країнами (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2012. – 10.02).

Нинішня зима повинна прискорити створення тристороннього консорціуму (Україна – Росія – ЄС) з модернізації української газотранспортної системи. Про це Прем'єр-міністр України М. Азаров заявив у виступі перед студентами Латвійського університету.

«Цьогорічна аномально холодна зима показала, що не все так добре із забезпеченням поставок газу у Європу. Ось, встановилася холодна погода в Італії, і ця країна стала отримувати газу на 15 % менше. А ми кажемо: «Чого ж ви не вкладали кошти в модернізацію нашої ГТС?». У нас можливості поставок газу на виході 150 млрд куб. м, а після модернізації – 200 млрд куб. м», – зазначив М. Азаров.

При цьому він підкреслив, що Росія повинна водночас гарантувати постачання зазначених обсягів газу. Разом з тим глава уряду підкреслив, що якби була політична воля керівництва ЄС та РФ, то такий консорціум давно був би створений: «Якби була політична воля, то вже давно б такий консорціум був створений» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 10.02).

Прем'єр-міністр України М. Азаров прогнозує, що угода про асоціацію з ЄС може бути парафрована протягом найближчих місяців. Про це він заявив на спільній пре-конференції зі своїм латвійським колегою в Ризі.

«Парафування угоди може бути забезпечено протягом найближчих кількох місяців, оскільки це досить трудомісткий процес технічної звірки усіх текстів. І я думаю, що ми його реалізуємо протягом найближчих місяців. Потім постане питання про ратифікацію угоди національними парламентами і парламентом ЄС», – зазначив М. Азаров.

При цьому він підкреслив, що достатньо часу для забезпечення проходження цього непростого документа. «Я глибоко переконаний, що інтереси нашого співробітництва – це стратегічні інтереси, і вони повинні переважати над різноманітними кон'юктурними ситуаціями», – зазначив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 10.02).

У присутності прем'єр-міністрів України і Латвії М. Азарова і В. Домбровскіса підписано Програму економічного співробітництва між Україною і Латвійською Республікою на 2012–2013 рр. З української сторони документ підписав заступник міністра економічного розвитку і торгівлі України В. Бандуров, з латвійської – державний секретар Міністерства економіки Латвійської Республіки Ю. Пуце.

«Я вдячний усім, хто брав участь у підготовці такого великого документа, який визначає наші відносини на багато років уперед», – зазначив М. Азаров.

У свою чергу прем'єр-міністр Латвії зазначив, що двосторонні торгово-економічні відносини розвиваються динамічно і мають ще значний потенціал для їх активізації. М. Азаров подякував Латвії за підтримку євроінтеграційних прагнень України. При цьому він зазначив, що для України цінний досвід Латвії швидкого вступу в ЄС: «Нам цікавий досвід Латвії, яка досить швидко інтегрувалася в Євросоюз».

Під час візиту української делегації на чолі з М. Азаровим до Латвії

підписано Меморандум про взаєморозуміння між Державним агентством з інвестицій та управління національними проектами України та Латвійським агентством інвестицій і розвитку. Документ підписали: з української сторони заступник голови Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України І. Шевляк, з латвійської – директор Латвійського агентства інвестицій і розвитку А. Озолс.

Крім того, голова Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України В. Семиноженко та заступник державного секретаря Міністерства освіти і науки Латвійської Республіки Л. Сіка підписали Програму співробітництва в галузі науки і технологій між Державним агентством з питань науки, інновацій та інформатизації України та Міністерством освіти і науки Латвійської Республіки (*Урядовий портал (www.ktu.gov.ua). – 2012. – 10.02).*

Зменшення податкового тиску – важлива складова роботи з поліпшення бізнес-клімату і стимулювання зростання економіки в Україні. Про це в інтерв'ю заявив перший віце-прем'єр-міністр, міністр економічного розвитку і торгівлі України А. Ключев.

За його словами, зменшення перевірок та безпосередньо кількості контролюючих органів – принципова позиція уряду. Перший віце-прем'єр-міністр заявив, що йдеться не тільки про мораторій на податкові перевірки малого і середнього бізнесу, який продовжено і в 2012 р., ідеться про поступове зниження загальної кількості податкових перевірок. Упровадження аналітичних методів пошуку суб'єктів тіньової економіки дає змогу знаходити порушників закону без зайвих витрат часу і нервів сумлінних платників податків.

А. Ключев підкреслив, що успіх детінізації економіки буде залежати не стільки від силових методів, скільки від заходів щодо зменшення регуляторного навантаження на приватний сектор, продовження мінімізації бюрократичних процедур, які стосуються підприємницької діяльності. Виходити з тіні має стати вигідно, зазначив перший заступник глави українського уряду. «Упровадження правил і процедур, а також методів діяльності перевіряючих і контролюючих органів, які повинні мінімізувати контакти з підприємцями, дасть змогу не тільки спростити життя бізнесу, а й зменшить корупційний тиск. Це стосується всіх напрямів дерегуляції економіки», – заявив А. Ключев. Як приклад він навів законопроект про адміністративні послуги, який планується розглянути в парламенті в другому читанні. Документ передбачає створення центрів адміністративних послуг на базі дозвільних центрів, які також повинні запрацювати за принципом «єдиного вікна», щоб представники підприємств не ходили по різних інстанціях, зазначив перший віце-прем'єр-міністр.

За його словами, уже сьогодні спрощуються багато процедур. Наприклад, терміни отримання довідок у податковій службі в середньому скорочені втричі. А. Ключев також нагадав, що Податковий кодекс передбачає не тільки

поступове зниження основних податків, а й податкові пільги для підприємств, що реалізують енергоефективні проекти. Перший віце-прем'єр-міністр закликав вітчизняних підприємців активніше користуватися цими інструментами (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 13.02).

Розпочався дводенний візит міністра закордонних справ України К. Грищенка до Нижнього Новгороду (Російська Федерація).

У рамках візиту заплановане проведення шостого засідання підкомітету з міжнародного співробітництва УРМК (14 лютого) під головуванням глав зовнішньополітичних відомств обох країн.

Крім участі у підкомітеті, К. Грищенко відкриє Генеральне консульство України у Нижньому Новгороді, проведе двосторонні переговори з міністром закордонних справ Росії С. Лавровим і керівництвом Приволзького округу, а також виступить у Нижегородському державному лінгвістичному університеті ім. М. Добролюбова.

Глави зовнішньополітичних відомств обговорять ряд питань двосторонньої взаємодії, такі як стан енергетичного та економічного діалогу, консульську та прикордонну проблематику, зокрема проходження лінії державного кордону в Азовському і Чорному морях та Керченській протоці, початок демаркаційних робіт на місцевості сухопутної ділянки кордону, а також актуальні аспекти співробітництва на міжнародній арені, насамперед щодо врегулювання регіональних конфліктів, взаємодії у боротьбі з новими викликами та загрозами на регіональному та світовому рівнях.

Міністри підпишуть підсумковий протокол підкомітету, у якому будуть відображені основні домовленості сторін у зовнішньополітичній сфері, ухвалять спільну заяву з нагоди 20-річчя з дня встановлення дипломатичних відносин між Україною та Російською Федерацією, а також план взаємодії між міністерствами закордонних справ України та РФ на 2012 р.

Міністри покладуть квіти до меморіальної дошки Т. Шевченку, пам'ятника Мініну та Пожарському, а також відвідають фотовиставку, присвячену 20-річчю встановлення дипломатичних відносин між двома країнами.

Під час відкриття Генконсульства України в Нижньому Новгороді запланована зустріч міністра закордонних справ України К. Грищенка з українською діаспорою (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 13.02).

Кабинет Министров Украины опровергает информацию о том, что правительство занижает прожиточный минимум. Такое сообщение появилось в ответ на заявление в СМИ бывшего первого заместителя министра социальной политики П. Розенко.

«Это утверждение, представленное как большое разоблачение (что простительно журналистам, некомпетентным в этой проблеме, но нельзя

простить “експерту”), основувалося на том, що розрахований фактичний прожиточний мінімум відрізняється від офіційно затвердженого нормативними документами», – зазначили в Кабміні.

«Тем більше не можна простити таке “розкриття” екс-керівнику Міністерства соціальної політики, який не може не знати, що такий розрив існує постійно з 2005 р., а в 2008–2009 рр., коли П. Розенко здійснював соціальну політику, різниця між фактичним прожиточним мінімумом і тим, що затверджувало уряд, – підкреслили в уряді. В повідомленні нагадується, що ст. 12 Закону «Про державний бюджет України на 2012 р.» передбачено поступове збільшення прожиточного мінімуму протягом року. За рік цей показник буде зростати п'ять разів: в січні, квітні, липні, жовтні та грудні.

Згідно з підвищенням прожиточного мінімуму збільшаться розміри державних соціальних гарантій, які визначаються на основі цього стандарту. Тобто поступово зростатимуть мінімальна зарплатна плата, мінімальна пенсія, державна соціальна допомога. «Відокремлено потрібно зазначити, що саме діючий уряд вперше в 2010 і 2011 рр. досягнув того, що розмір мінімальної зарплатної плати і мінімальної пенсії збігається з відповідним прожиточним мінімумом, тобто ні один працюючий, ні один пенсіонер в країні не отримують доходу нижче прожиточного мінімуму», – зазначається в повідомленні Кабміна (*МинПром – інформація бізнес-класа* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 14.02).

Міністерство внутрішніх справ розробило законопроект, яким передбачається унеможливити відмову в проведенні державної реєстрації транспортних засобів, якщо власники мають заборгованість зі сплати штрафів за порушення правил дорожнього руху. Відповідний документ схвалено на засіданні Кабінету Міністрів України 8 лютого 2012 р.

Проект закону України «Про внесення змін до ст. 34 Закону України “Про дорожній рух”» розроблено Міністерством внутрішніх справ України на виконання доручення Президента України від 29 листопада 2011 р. Метою законопроекту є скасування заборони проведення державної реєстрації (перереєстрації) транспортних засобів у разі, коли власники транспортних засобів або уповноважені на використання цих транспортних засобів особи мають заборгованість зі сплати штрафних санкцій за порушення правил, норм і стандартів у сфері безпеки дорожнього руху. Зокрема, пропонується виключити зі ст. 34 Закону пункт «Власникам транспортних засобів або уповноваженим на використання цих транспортних засобів особам може бути відмовлено у проведенні реєстрації (перереєстрації) таких транспортних засобів, коли такі особи мають заборгованість зі сплати штрафних санкцій за порушення правил, норм і стандартів у сфері безпеки дорожнього руху, – до сплати ними зазначеної заборгованості» (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 10.02).

Агропромисловий комплекс отримає фінансову підтримку з державного бюджету. Про це йшлося на засіданні уряду 13 лютого, де розглянуто та затверджено Порядок використання коштів, передбачених у держбюджеті для фінансової підтримки заходів в агропромисловому комплексі.

Метою використання бюджетних коштів є збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції, підвищення продуктивності в сільському господарстві, сприяння розвитку аграрного ринку та забезпечення продовольчої безпеки.

Бюджетні кошти будуть, зокрема, спрямовані на створення і забезпечення резервного запасу сортового та гібридного насіння, селекції у рослинництві, розвитку тваринництва, фінансування заходів із захисту, відтворення та підвищення родючості ґрунтів. Передбачено і фінансування здійснення заходів з охорони і захисту, раціонального використання лісів, наданих у постійне користування агропромисловим підприємствам. Також здійснюватиметься фінансова підтримка суб'єктів господарювання агропромислового комплексу через механізм здешевлення кредитів та компенсації лізингових платежів, надання фінансової підтримки для створення оптових ринків сільгосппродукції.

Крім того, уряд спрямує кошти на підтримку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, часткове відшкодування суб'єктам господарювання вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів та підприємств з виробництва кормів тощо (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 13.02*).

Уряд виділить кошти для придбання житла мешканцям зруйнованого будинку в Макіївці Донецької області, які потребують відселення. Відповідне рішення Кабінету Міністрів ухвалене 13 лютого.

Кошти для вирішення житлових проблем людей, які постраждали внаслідок надзвичайної ситуації, будуть виділені Донецькій облдержадміністрації. Для цього Міністерство фінансів здійснить відповідні видатки за рахунок коштів резервного фонду держбюджету.

Нагадаємо, що 8 лютого 2012 р. сталася надзвичайна ситуація: відбулося раптове обрушення плит перекриття між поверхами, а також руйнування тильної стіни трьох квартир триповерхового будинку № 79 по вул. Макарова в Макіївці. В результаті цього постраждало 80 мешканців будинку (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 13.02*).

Митниця безкоштовно видаватиме електронні ключі суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності. Про це заявив голова Держмитслужби І. Калетнік на зустрічі з представниками Американської торгової палати. І. Калетнік розповів про першочергові завдання, які ставить перед собою

Держмитслужба в 2012 р. Зокрема, щодо наповнення державної скарбниці, зміни в нормативних та законодавчих актах та подальшого спрощення умов ведення бізнесу. Президент АТП Х. Зукоскі висловив задоволення тим, що всі зауваження представників Американської торгової палати були враховані при розробці та доопрацюванні нової редакції Митного кодексу.

Голова Держмитслужби висловив сподівання, що вже найближчим часом Верховна Рада розгляне нову редакцію документа з усіма правками і подасть її на підпис Президенту.

Таким чином, новий Митний кодекс може набрати чинності вже у квітні – травні 2012 р. Представники АТП також отримали відповіді щодо окремих аспектів декриміналізації товарної контрабанди, митного оформлення лікарських засобів і перспектив розвитку електронного декларування та електронного документообігу.

Зокрема, І. Калетнік зазначив, що вже найближчим часом сертифікаційний центр відомства почне безкоштовно видавати електронні ключі, які можна буде використовувати не тільки для роботи з Держмитслужбою, але і з іншими державними органами (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2012. – 14.02*).

ПОЛІТИКА

Експерты исключают перенос выборов Верховной Рады с октября 2012 г. на 2015 г. «Любая попытка увеличить срок полномочий Верховной Рады до 2015 г. будет абсолютно нелегитимной. Это не будет воспринято ни внутри страны, ни за границей», – считает директор Центра политических исследований «Пента» В. Фесенко.

По его мнению, попытка перенести выборы спровоцирует политический кризис в Украине. В то же время он уточнил, что соответствующие изменения могут быть внесены в Конституцию в течение двух сессий и при поддержке 300 депутатов Рады. Эксперт по конституционному праву В. Мусияка также убежден, что для переноса выборов нет оснований. «Единственным основанием, когда нельзя проводить выборы, является чрезвычайное положение», – сказал он.

В. Мусияка подчеркнул, что в ином случае перенос выборов не будет соответствовать Конституции и его можно будет назвать антиконституционным переворотом. Председатель правления Комитета избирателей Украины А. Черненко согласился с коллегами в том, что выборы должны пройти в 2012 г. По его мнению, попытки перенести соответствующие сроки могут привести к социальным протестам и даже международной изоляции.

Експерты сошлись во мнении, что массовые конфликты украинцев могут привести к нелегитимным результатам выборов Рады (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2012. – 13.02*).

Украина не завершила обеспечение безопасности документов при выполнении Плана действий по либерализации визового режима с Европейским Союзом. Об этом говорится во втором отчете Еврокомиссии о реализации Украиной Плана действий.

«Ограниченный прогресс был достигнут в области безопасности документов. Правовая основа для выдачи машиночитаемых биометрических загранпаспортов в полном соответствии с высокими стандартами безопасной идентификации Международной организации гражданской авиации (ИКАО) не была завершена», – сказано в докладе.

Еврокомиссия отмечает необходимость дополнительных усилий для укрепления межведомственного сотрудничества в сфере управления границами. В докладе говорится, что в сфере управления миграцией в Украине в очень короткое время была принята законодательная база и создана институциональная основа для управления миграцией и реализации миграционной политики. При этом ЕС считает необходимым принять дополнительные нормы, подзаконные акты и правила для восполнения пробелов в развитии всеобъемлющей национальной стратегии управления миграцией.

Кроме того, Еврокомиссия отмечает ограниченный прогресс в сфере борьбы с организованной преступностью и коррупцией. Однако она позитивно оценивает прогресс в сфере борьбы с отмыванием денег и финансированием терроризма.

ЕС подчеркивает необходимость предоставления информации обо всех текущих законодательных и институциональных реформах в Украине, имеющих отношение к сфере общественного порядка и безопасности (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 13.02*).

В ближайшем будущем преодолеть противоречия в украинско-российских отношениях невозможно. Об этом заявил российский политолог С. Белковский в эфире Радио Свобода.

По его мнению, между экономическими элитами России и Украины есть фундаментальные противоречия. «Эти противоречия будут только углубляться. Даже донецкие бизнесмены не могут восприниматься как союзники России и сторонники Кремля, ведь их главные экономические интересы находятся в сфере противоречий – там же, где и интересы их российских коллег», – сказал политолог.

«В ближайшее время преодолеть эти противоречия нереально, потому что все зависит от глубинной философии русской и украинской элит. Противоречия останутся, пока эти элиты с этой философией находятся у власти в обеих странах», – отметил С. Белковский и добавил, что остается только ждать, формировать новую философию и новую элиту.

Российский политолог также вспомнил, как в 2006 г. украинский бизнесмен П. Порошенко попал в «черные списки» МИД России. «Все тогда

говорили, что это – некий жест против оранжевой власти. Хотя я говорил, что это был результат лоббизма российского бизнесмена О. Дерипаски, который был конкурентом П. Порошенко в автомобильной отрасли. Потом это было доказано, и сам П. Порошенко в разговоре со мной это признал», – подчеркнул С. Белковский. «Все, что происходит в украинско-российских отношениях, – это так или иначе сумма экономических и бизнес-противоречий между элитами двух стран», – резюмировал он (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 13.02).

Лидер ВО «Свобода» О. Тягнибок боится политического преследования в отношении него со стороны власти перед парламентскими выборами. Об этом он заявил во время визита в Полтавскую область.

«Боюсь! Они могут придумать множество возможностей и поводов меня арестовать», – сказал он. При этом О. Тягнибок считает, что найти такие поводы действующей власти будет очень трудно: «Я не был при власти, и с этой стороны они ко мне не подкопаются. И вообще, меня лучше не трогать! Это им будет играть только в минус... Общество не поймет такого шага, и это только подогреет градус революционной ситуации, которая зреет в стране».

Кроме того, лидер «Свободы» выразил сомнение в том, что действующая власть освободит экс-премьера Ю. Тимошенко перед парламентскими выборами. «Глядя на Президента и его окружение, у меня возникают огромные сомнения, что они хотят выпустить Ю. Тимошенко из тюрьмы до выборов», – отметил он.

Также О. Тягнибок убежден, что власть готовится к противостоянию с оппозицией, о чем, по его словам, свидетельствует ряд недавних назначений в силовых структурах (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 13.02).

Международный валютный фонд может отказать Украине в очередном транше, если она не будет придерживаться демократических принципов. Об этом заявил заместитель госсекретаря США Ф. Гордон в интервью телеканалу ТВі.

«Заметьте, Международный валютный фонд обычно фокусируется на конкретных экономических показателях. Но я должен сказать, что, когда страна нарушает демократические принципы, международным организациям, даже чисто финансовым, становится сложно такое государство поддерживать. Особенно в условиях, когда многие другие страны пытаются получить кредиты МВФ», – отметил Ф. Гордон.

«Итак, даже если демократия не является формальным критерием для МВФ, я думаю, справедливо будет сказать, что международное сообщество будет менее склонно поддерживать страну, которая не придерживается демократических принципов», – подчеркнул он.

«Когда мы говорим, что Украине нужно выполнить некоторые

изменения, прежде чем наши отношения начнут развиваться, это объективная необходимость», – сказал Ф. Гордон. Он добавил, что если отношения Украины с миром и Европейским Союзом не будут развиваться, это будет обидно для мирового сообщества, но больше всего от этого потеряет сама Украина (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 13.02*).

Социалистическая партия Украины является единственной идеологической партией в Украине, которая исповедует принципы социальной справедливости, заявила в эфире телеканала ТВі первый заместитель председателя СПУ В. Семенюк-Самсоненко, сообщает пресс-служба партии социалистов.

«То, что Соцпартия будет в парламенте, это я могу вам сказать точно. Когда мы были в парламенте, начиная с 1994 г., нас загоняли и в НДП, СДПУ(о). Но наша партия существует и поныне. Обратите внимание на Европу, в большинстве стран к власти приходят социалисты. Почему? Потому что, даже сейчас, если говорится о приватизации, то имеется в виду либеральный путь развития страны. Все ошибки капиталистического уклада и либерального пути приводят к победам социалистической идеи», – подчеркнула функционер СПУ.

По ее мнению, все финансовые кризисы, которые происходят в стране, говорят о том, что действует принцип: «Только деньги сделают деньги».

«Я неоднократно говорила, что задача социалистов – это принцип социальной справедливости, которого придерживаются сейчас и европейские страны, ориентация на создание новых рабочих мест, выполнение социальных гарантий для среднего класса людей», – отметила В. Семенюк-Самсоненко. По ее словам, каждая страна, которая выходила с кризиса делала ставку на средний класс. Она также отметила, что СПУ находится в социальной оппозиции к капиталистам, которые сегодня делают все, чтобы была дешевая рабочая сила (*Независимое Бюро Новостей (<http://nbnews.com.ua>). – 2012. – 13.02*).

ЕКОНОМІКА

Черговий транш Міжнародного валютного фонду потрібен Україні тільки для поповнення золотовалютних запасів, заявив глава Українського союзу промисловців і підприємців А. Кінах

За словами А. Кінаха, на початок 2012 р. питома вага держборгу України по відношенню до ВВП становив 36 %. «Це – не критично, і я впевнений, що без траншу МВФ ми зможемо контролювати ситуацію», – додав народний депутат. При цьому А. Кінах зазначив, що це зовсім не означає відсутність конкретних дій України для створення більш сприятливого інвестиційного клімату в країні (*GolosUA.com (www.golosua.com). – 2012. – 14.02*).

Украина в 2011 г. увеличила импорт плоского проката на 11,6 % к предыдущему периоду, до 919,57 тыс. т, по данным правительства. В денежном эквиваленте импорт плоского проката возрос с 839,27 млн долл. до 1,088 млрд долл.

При этом в декабре 2011 г. импорт увеличился на 38,5 % к аналогичному периоду 2010, до 84,65 тыс. т на 97,45 млн долл. Ввоз горячекатаного рулонного проката уменьшился на 20,8 %, до 18 тыс. т, холоднокатаного возрос на 6,1 %, до 5,94 тыс. т.

Импорт прочего плоского проката увеличился на 1,2 %, до 60,71 тыс. т. Основные объемы листового проката в декабре поступили из Российской Федерации – 34,31 тыс. т на 33,6 млн долл.

Как сообщалось ранее, в ноябре 2011 г. импорт плоского проката уменьшился на 0,3 % по сравнению с октябрём, до 88,31 тыс. т на 100,77 млн долл. По итогам 2010 г. импорт плоского проката увеличился на 65,1 %, до 827,89 тыс. т (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 13.02*).

В декабре 2011 г. экспорт плоского проката из Украины увеличился на 27,8 %, или на 147,09 тыс. т по сравнению с ноябрём 2011 г., до 675,84 тыс. т на 422,08 млн долл. Об этом заявил источник в Кабинете Министров.

Экспорт горячекатаного плоского проката увеличился на 34,5 %, или на 142,93 тыс. т до 557,09 тыс. т, холоднокатаного плоского проката – на 40,8 %, или на 22,85 тыс. т до 78,79 тыс. т, а экспорт прочего плоского проката сократился на 31,9 %, или на 18,69 тыс. т до 39,96 тыс. т.

По сравнению с декабрем 2010 г. экспорт плоского проката в декабре 2011 г. увеличился на 23,3 %, или на 127,86 тыс. т.

В 2011 г. по сравнению с 2010 г. экспорт плоского проката увеличился на 14,9 %, или на 970,97 тыс. т, и составил 7476,03 тыс. т на 5231,11 млн долл.

Как сообщалось, в ноябре 2011 г. экспорт плоского проката из Украины увеличился на 1,6 %, или на 8,13 тыс. т по сравнению с октябрём 2011 г., до 528,75 тыс. т на 362,9 млн долл.

В 2010 г. по сравнению с 2009 г. экспорт плоского проката увеличился на 7,7 %, или на 466,11 тыс. т, и составил 6513,07 тыс. т на 3810,55 млн долл. (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 13.02*).

В декабре импорт стальных труб в Украину увеличился на 0,5 %, или на 0,03 тыс. т по сравнению с ноябрём до 5,93 тыс. т. Об этом заявил источник в Кабинете Министров.

Затраты на импорт труб в декабре увеличились на 14,8 %, или на 1,94 млн долл. до 15,01 млн долл.

Импорт бесшовных труб увеличился на 0,5 %, или на 0,01 тыс. т до

1,98 тыс. т, труб диаметром более 406,4 мм сократился на 12,9 %, или на 0,29 тыс. т до 1,95 тыс. т. Импорт труб и профилей пустотелых увеличился на 18,3 %, или на 0,31 тыс. т до 2 тыс. т.

В декабре 2011 г. импорт стальных труб уменьшился на 37,9 %, или на 3,62 тыс. т по сравнению с декабрем 2010 г. В 2011 г. по сравнению с 2010 г. импорт стальных труб увеличился на 27,3 %, или на 17,13 тыс. т, до 79,92 тыс. т на 153,46 млн долл.

По уточненным данным, в 2010 г. импорт стальных труб составил 62,79 тыс. т на 111,76 млн долл. (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 13.02*).

Глава Государственной налоговой службы А. Клименко оптимистически оценивает долю теневой экономики Украины: по его мнению, она составляет около 30 %. Об этом он заявил в интервью «Зеркалу недели. Украина».

В частности, на вопрос, знает ли он, что Президенту был подан закрытый отчет о том, что около 70 % украинской экономики сегодня в тени, А. Клименко ответил, что это явно завышенная цифра. «Я считаю, что в тени порядка 30 % экономики. Возможно, и меньше. В зависимости от отраслей», – высказал он свою оценку.

На возражение издания, что «тень» сопоставима по крайней мере с легальным производством, А. Клименко сказал следующее: «Если человек сломал руку, то какие бы лекарства ему ни выписывали, потребуется время, чтобы перелом сросся. Мы эти проблемы видим. И мы их системно решаем: вводя карту теневого сектора, перекрывая моменты легализации и выявляя организаторов. Но на это нужно время. Да, мы признаем масштаб проблемы и признательны за привлечение внимания к ней и объективную информацию».

Ранее А. Клименко заявил, что Украине удалось наладить эффективный процесс детенизации экономики, о чем свидетельствует кардинальное опережение темпов увеличения налоговых сборов над темпами экономического роста (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 13.02*).

Украинская газотранспортная система уже дважды оценивалась: в 2007 г. – в 24,8 млрд долл., а в 2009 г. – в 9,9 млрд долл. В Кабинете Министров планируют провести еще одну оценку ГТС, но на этот раз с помощью одного из крупнейших мировых аудиторов.

В 2007 г. консалтинговая компания «Имидж» проводила оценку украинской газотранспортной системы и подземных газохранилищ для отображения переоцененных основных фондов в бухгалтерском учете украинской монополии. Согласно отчету исполнителя совокупная справедливая стоимость основных средств ДК «Укртрансгаз» по состоянию на 31 декабря 2006 г. составила 125,7 млрд грн, или 24,8 млрд долл. (по курсу

НБУ на то время).

В 2009 г. при правительстве Ю. Тимошенко имела место еще одна оценка украинской ГТС, на этот раз консалтинговой компанией «Увекон». Согласно отчету «Увекона» совокупная справедливая стоимость основных средств и объектов, принадлежащих ДК «Укртрансгаз», составила 79,5 млрд грн, или 9,9 млрд долл. (по курсу НБУ на то время).

В пресс-службе Кабмина заявили, что 8 февраля на заседании правительства было принято протокольное поручение о проведении еще одной оценки украинской ГТС. Она будет осуществляться по поручению Президента В. Януковича в рамках реформирования НАК «Нефтегаз Украины».

Высокопоставленный источник издания в департаменте нефтяной, газовой и нефтеперерабатывающей промышленности Минэнерго отметил, что аудит важен как для проведения IPO «Нефтегаза», так и в целях создания консорциума по управлению украинской ГТС (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 13.02*).

Российская Федерация рассчитывает на скорое достижение газовых договоренностей с Украиной на взаимовыгодной основе. Об этом заявил министр иностранных дел РФ С. Лавров в Нижнем Новгороде.

«Мы рассчитываем, что сможем хорошо подготовить очередное заседание межгосударственной комиссии с учетом всех вопросов, которые назревают, и решения, которых мы добиваемся совместно с нашими украинскими коллегами», – отметил он.

По словам министра, Украина является приоритетом во внешней политике РФ. «Мы соседи, нас объединяет общее стремление лучше жить, сделать наши экономики более современными и процветающими», – подчеркнул глава российского МИДа.

По его словам, главным ориентиром для развития двусторонних отношений должен оставаться базовый договор о дружбе, подписанный в 1997 г., где зафиксированы положения о стратегическом партнерстве. С. Лавров отметил, что украинско-российский товарооборот в 2011 г. возрос на 40 % и превысил 50 млрд долл. (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 14.02*).

30–50 % посевов озимых не переживут нынешнюю зиму, виной в том аномально низкая температура. Об этом рассказал эксперт Украинского клуба аграрного бизнеса Р. Сластен.

«При таких условиях, если посчитать примерно, на каждом гектаре вымерзших озимых аграрии потеряют около 1 тыс. грн с 1 га. Они компенсируют убытки за счет стоимости. А потому стоит ожидать скачка цен на зерно и на муку. Хлеб вряд ли сильно поднимется в цене, ее регулирует государство», – прогнозирует эксперт.

Однако, по словам эксперта, ситуация не будет такой сложной, как, например, в 2003 г., когда морозы испортили большую часть засеянных озимых культур. «В 2003 г. значительные площади озимых пришлось пересевать. Тем не менее, тогда был определенный дефицит продовольственной пшеницы... В этом году ситуация лучше. Мы имеем большие излишки с 2011 г., и эти избыточные запасы можно использовать в текущем году. Их должно хватить для внутреннего потребления», – отмечает Р. Сластен.

Напомним, под посевами озимой пшеницы сегодня 6,5 млн га пахотных земель (*Утро-Украина (www.utro.ua). – 2012. – 14.02*).

Государственная ветеринарная и фитосанитарная служба Украины направила образцы украинского сыра в иностранные лаборатории для экспертизы на соответствие стандартам качества. Об этом журналистам сообщил председатель Госветфитослужбы И. Бисюк.

«Мы параллельно проводим исследования в лабораториях других стран. На прошлой неделе было отправлено четыре образца», – сообщил И. Бисюк.

Он уточнил, что образцы отобраны из продукции, произведенной до начала текущего года предприятиями, которые Роспотребнадзор обвинил в фальсификате. По словам И. Бисюка, результаты исследования можно ожидать в середине марта.

Отвечая на вопрос, будут ли приниматься какие-то действия или санкции по результатам исследования, И. Бисюк сказал, что эти результаты, скорее всего, понадобятся для подтверждения того, что в Украине правильно проводятся лабораторные исследования качества молочной продукции.

По его словам, Госветфитослужба Украины продолжает проводить исследования сыров местных производителей в собственных лабораториях, и во всех пробах, которые отбирались, растительных жиров не обнаружено (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2012. – 13.02*).

После обвинений Украины в экспорте некачественного сыра Россия может выдвинуть претензии к украинскому шоколаду. Об этом заявил эксперт Киевской школы экономики А. Шепотило в эфире Первого делового канала, сообщает «Сегодня».

«Если посмотреть основные категории товаров, которые мы экспортируем, то на первом месте за 2010 г. шли вагоны и цистерны, на втором – нефтепродукты, потом уже сыр и шоколад. Вагоны – собственность российских компаний, то есть, я думаю, что с ними проблемы не возникнут. Но с шоколадом, который идет после сыра, могут возникнуть проблемы», – отметил А. Шепотило.

По его словам, Украина в краткосрочной перспективе вряд ли сможет переориентировать экспорт сыра на рынки других стран. «Сомневаюсь, что мы сможем прямо сейчас переориентировать экспорт сыра в другие страны.

Потому что экспорт в Россию в десятки раз выше, чем в Польшу или Германию. Говорить о том, что мы сможем без потерь пережить такие действия, не представляется возможным», – подчеркнул он (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 13.02*).

Евросоюз предоставит Украине свыше 1,5 млн евро на реализацию мероприятий по энергоэффективности. Об этом во время презентации проекта заявил первый секретарь представительства Европейского Союза в Украине, руководитель третьего отдела программ помощи «Энергетика, транспорт и окружающая среда» Х. Райн.

«Сегодня мы начинаем сразу 10 проектов, которые были отобраны и получают средства на реализацию. Они связаны с улучшением уровня энергообеспечения и эффективности. Общий объем средств по этому конкурсу заявок составляет более 1,5 млн евро», – сказал он.

По словам Х. Райна, проект охватывает почти всю территорию Украины. Мероприятия по энергоэффективности будут реализовываться в городах Голая Пристань (Херсонская обл.), Бурштын и Долина (Ивано-Франковская обл.), Рахов (Закарпатская обл.), Зеленодольск (Днепропетровская обл.), Копычинцы и Борщев (Тернопольская обл.), Зоринск (Луганская обл.), Яготин (Киевская обл.), Новоселица (Черновицкая обл.).

«Мы надеемся, что инвестиции в сферу энергоэффективности действительно очень помогут вам снизить расходы на энергоносители, что, в свою очередь, позволит сэкономить средства, которые впоследствии могут быть использованы правительственными органами для инвестирования на другие цели», – отметил Х. Райн. Он добавил, что ЕС будет уделять большое внимание вопросам, связанным с энергетикой в контексте сотрудничества с Украиной (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 13.02*).